

Vrijheid van zaden en voedseldemocratie

Naar aanleiding van het bezoek van President Obama aan Premier Modi in India op 26 januari, de Dag van de Republiek (Republic Day) in India, schreef Dr. Vandana Shiva¹ beide leiders deze open brief namens bezorgde burgers van India en de Verenigde Staten, waarvan hier een Nederlandstalige samenvatting door Buizer Advies in het kader van duurzame voedselvoorziening (zie: <http://www.sustainablefoodsupply.org>):

“Wij schrijven deze brief in de geest van vrijheid van zaden en voedseldemocratie, met de hoop dat het bezoek van Obama aan India de algemene vrijheden van de mensen in India en de VS zal versterken en verdiepen en niet de vrijheden van bedrijven om de vrijheden van burgers in beide landen te ondermijnen.

Momenteel oefenen de VS druk uit om vrijheid van zaden in India te ondermijnen ten bate van bedrijven als Monsanto. Onze zorg betreft de intellectuele eigendomsrechten op het gebied van biodiversiteit, zaden en levende biologische bronnen.

In september 2014 gaven de VS en India een gezamenlijke verklaring af naar aanleiding van het bezoek van premier Modi aan president Obama, in de VS:

"Het eens zijnde over de noodzaak voor innovatie op een manier die de economische groei en het scheppen van werkgelegenheid stimuleert, zetten de leiders zich in om een jaarlijkse 'Werkgroep Intellectueel Eigendom' op hoog niveau op te richten met passende besluitvormingsbijeenkomsten in het kader van het handelspolitieke forum."

We hopen dat het bevorderen van innovatie verwijst naar echte innovatie en niet naar diefstal uit de natuur of andere delen van de wereld.

Het leven is geen uitvinding

Intellectuele eigendomsrechten, waaronder patenten zijn gedefinieerd als eigendom van "producten van de geest".

Als intellectuele eigendomsrechten zich gaan uitstrekken over levende systemen en organismen, dan is er een verdraaiing van "innovatie" en "inventie". Deze verdraaiing werd geïntroduceerd door het Intellectueel Eigendomscomité van bedrijven zoals Monsanto in de handel gerelateerde intellectuele eigendomsrechten (Trade Related Intellectual Property Rights, TRIPs) overeenkomst van de Wereldhandelsorganisatie (WTO).

Een patent op leven is biologisch en intellectueel gezien echter incorrect. Het toevoegen van een Roundup-resistent gen bijvoorbeeld is niet hetzelfde als het uitvinden van een sojaboon, haar volgende generaties en de andere soorten die ze besmet.

Bio-piraterij is geen “innovatie”

Bio-piraterij is een ander voorbeeld van een valse claim van “uitvinding”. De afgelopen tien jaar hebben bedrijven controle verkregen over de diversiteit van het leven op aarde en inheemse kennis. Op traditionele kennis is een nieuwe epidemie losgelaten van piraterij en patenteren.

Het patenteren van de fungicide-eigenschappen van Neem was een onverholven voorbeeld van bio-piraterij en patenteren van inheemse kennis. Maar later heeft het Europese Patentenbureau dit patent teruggetrokken. Het was onder andere aan het multinationaal bedrijf W. R. Grace verleend voor haar toepassing van schimmelbestrijding uit een extract van de zaden van Neem. Reden voor deze terugtrekking was de betwisting door verschillende partijen die ongeldigheid eisten van het patent omdat de fungicide-eigenschappen van de Neem en haar toepassingen al meer dan 2000 jaar bekend zijn in India.

De vrijheid om zaden te bewaren is een grondrecht

In 2004 introduceerden India en de VS nieuwe zaadwetten die de opslag van de traditionele rassen van alle zaden criminaliseerden. Door het verbod op de beschikbaarheid van hernieuwbare, vrij bestoven zaden kunnen bedrijven met de verkoop van niet-hernieuwbare gepatenteerde zaden iedereen, van grote boer tot balkontuinier, dwingen om alleen hun zaden te kopen. Dat zorgde voor een absoluut monopolie.

In India tekenden honderdduizenden burgers een petitie, wat resulteerde in het terugdraaien van de zaadwetgeving van 2004.

Evoluerende, zelfregulerende levensvormen hebben een intrinsieke waarde. Zaden zijn geen uitvinding en mogen daarom niet onder het intellectueel eigendomsrecht vallen.

Premier Modi, we rekenen op u om de Indiase patentwetgeving, die de burgerrechten beschermt, overeind te houden en samen met President Obama de leiderschapsrol te nemen om de verdraaiingen in het intellectueel eigendomsrechtstelsel van de VS te helpen corrigeren.”

Bron: <http://navdanya.org/campaigns/478-seed-freedom-and-food-democracy>

¹ Shiva is een Indiase natuurwetenschapper en activiste en geniet internationaal grote bekendheid met haar strijd en werk voor de bescherming van biodiversiteit, kleinschalige boeren en duurzame landbouwpraktijken. In 1993 ontving zij de *'Right Livelihood Award'*, een soort alternatieve nobelprijs.